

การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับ ท้องถิ่น ตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

Creative Capacity Development of Community-Based Entrepreneurs to Support the Local Creative Economy in San Pong Subdistrict, Mae Rim District, Chiang Mai Province

ศศิพัชร สันกลกิจ¹ ผจงวาด ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา² และพมดา ชูชมยากร³

Adisak Fonhakeaw¹ Sasipat Sunkolkit² and Pajongwad Palakawong Na Ayudhya³

^{1,2} อาจารย์ สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่อยู่ 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

³ อาจารย์ คณะบัญชีและธุรกิจดิจิทัล มหาวิทยาลัยพายัพ 272 หมู่ 2 ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

*sasisun@tmu.ac.th, 0818816014 (ศศิพัชร สันกลกิจ)

รับบทความ 10 มิถุนายน 2567; ตอรับบทความ 30 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ควบคู่กับการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งประกอบด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการในพื้นที่ ผู้นำชุมชน และผู้บริหารหน่วยงานท้องถิ่น ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมฝึกอบรม การใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม การสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ และการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขยายโอกาสในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น

คำสำคัญ : เศรษฐกิจสร้างสรรค์, ผู้ประกอบการชุมชน, การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, การพัฒนาชุมชน, ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ABSTRACT

This study aims to explore approaches for enhancing the competitive capacity of community-based creative entrepreneurs in San Pong Subdistrict, Mae Rim District, Chiang Mai Province. The research employed a participatory action research methodology in combination with a mixed methods approach, incorporating both qualitative and quantitative techniques. Data were collected from local entrepreneurs, community leaders, and local government officials through in-depth interviews, focus group discussions, and quantitative surveys. The findings reveal that effective capacity development for community entrepreneurs involves fostering community participation, enhancing skills and knowledge through training activities, utilizing local resources and indigenous wisdom efficiently, developing distinctive products, and establishing collaborative networks. These strategies contribute to strengthening local creative economies and expanding market opportunities. The research emphasizes the importance of integrated support systems that combine local identity with creative entrepreneurship to promote sustainable development at the community level.

Keywords: Creative Economy, Community Entrepreneurs, Creative Tourism, Community Development, Local Wisdom

1. บทนำ

ความเป็นมา

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่เน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ แนวคิดนี้ได้รับการนำเสนอครั้งแรกโดย John Howkins ในหนังสือของเขาชื่อว่า *The Creative Economy: How People Make Money from Ideas* (Howkins, 2001). เศรษฐกิจสร้างสรรค์ครอบคลุมหลายสาขา เช่น ศิลปะ วัฒนธรรม สื่อ และการออกแบบ ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Nanyarath Niyompong, 2017).

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และได้บรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคบริการและการท่องเที่ยว ซึ่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนานี้ (Pannita Mitpakdee, 2018). ในระดับท้องถิ่น การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์สามารถมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางธรรมชาติและวัฒนธรรมสูง เช่น ตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีความพร้อมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม (เทศบาลตำบลสันโป่ง, 2020).

ตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาเป็นจุดเด่นในการท่องเที่ยวได้ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาในอดีตไม่ได้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากขาดองค์ความรู้และการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายที่มีประสบการณ์ (เทศบาลตำบลสันโป่ง, 2020). นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทำให้การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้าง

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจในชุมชน (UNESCO, 2020). การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในตำบลสันโป่งจึงเป็นโอกาสที่สำคัญในการยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการระดับชุมชน โดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชนที่มีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถนำพาชุมชนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างโอกาสในการดึงดูดการลงทุนและการท่องเที่ยวที่สามารถเสริมสร้างเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นหลักของการวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการระดับชุมชนในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้สามารถรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และความพร้อมของผู้ประกอบการในพื้นที่ ให้สามารถใช้ทุนวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ตลอดจนการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งนี้ ในการนำเสนอข้อมูลและข้อค้นพบต่าง ๆ จำเป็นต้องตรวจสอบความสอดคล้องของการอ้างอิงและบรรณานุกรมให้ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อความน่าเชื่อถือในเชิงวิชาการ

วัตถุประสงค์

ศึกษาแนวทางการ ส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน

ข้อมูลทั่วไปตำบลสันโป่ง อำเภอแมริม

จังหวัดเชียงใหม่

ตำบลสันโป่งตั้งอยู่ในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ประมาณ 36.745 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,320 ครัวเรือน มีประชากรรวมทั้งสิ้น 10,903 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและหัตถกรรม การพัฒนาชุมชนในพื้นที่นี้เน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม (เทศบาลตำบลสันโป่ง, 2020) ซึ่งผู้ประกอบการในชุมชนมีบทบาท

สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เนื่องจากมีความสามารถในการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน การสร้างธุรกิจชุมชนต้องการการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการฝึกอบรม การให้ความรู้ และการเสริมสร้างทักษะเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2562)

แนวคิดการท่องเที่ยวเศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการส่งเสริมและพัฒนาชุมชน
การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการสร้างประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชุมชนเจ้าบ้าน กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทนี้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ที่น่าจดจำและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมท้องถิ่น (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2561) การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในชุมชน การสร้างผู้นำชุมชนที่มีวิสัยทัศน์และพฤติกรรมสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ การใช้ทรัพยากรและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน (บุญโชค บุญมี และธนธิดา โรจนตระกูล, 2564)

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้าน และการสร้างผู้นำชุมชนที่มีความสามารถในการนำพาชุมชนไปสู่ความยั่งยืน การส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในด้านการฝึกอบรมและการให้คำปรึกษา (สาธิต ศิริวิศิษฐ์กุล, 2560) **สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ ที่ได้ศึกษาประเด็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศทั้งในแง่ของการสร้างงานและการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว (Parrales-Guerrero, 2022) British Council (2020) รายงานว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ระบุว่าการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และบริการ และสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก (British Council, 2020) จากการงานวิจัยในอดีตทำให้เห็นถึงความสำคัญและจำเป็นต่อการค้นหาแนวทางการ**

พัฒนาผู้ประกอบการระดับชุมชนเพื่อรองรับแนวโน้มของเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษา

3. วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการวิจัยในพื้นที่ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่อรมิ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้: ทบทวนวรรณกรรม ศึกษาเอกสาร รายงาน สิ่งตีพิมพ์ ข้อมูลดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมถึงประวัติความเป็นมาของชุมชนเป้าหมาย เพื่อสร้างฐานข้อมูลและความรู้พื้นฐานสำหรับการวิจัย การสำรวจพื้นที่ระดับกว้าง (Reconnaissance Survey) การเก็บข้อมูลในพื้นที่ชุมชนที่จัดไว้ในฐานข้อมูล แต่ยังไม่มีการละเอียดครบถ้วน โดยเฉพาะด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้ง ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน รูปแบบองค์ประกอบทางกายภาพ วิถีชีวิต และการสำรวจพื้นที่ระดับละเอียด (Detailed Survey) จัดการเก็บข้อมูลชุมชนที่มีศักยภาพในการดำเนินการประกอบด้วยข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม ประวัติความเป็นมา และความสัมพันธ์กับชุมชนที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่อรมิ จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงผู้บริหารหน่วยงานระดับท้องถิ่น จำนวน 20 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการพัฒนาชุมชนเชิงสร้างสรรค์จำนวน 1 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สัมภาษณ์บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน เช่น ผู้นำชุมชน ผู้บริหารหน่วยงานท้องถิ่น และผู้ประกอบการ เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิต การสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ใช้แบบสอบถามเพื่อจัดเก็บข้อมูลความคิดเห็นและระดับความพึงพอใจของผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสรุปและจัดหมวดหมู่ตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติ เช่น การหาค่าความถี่ (Frequency), การหาค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อสรุปผลและแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม.

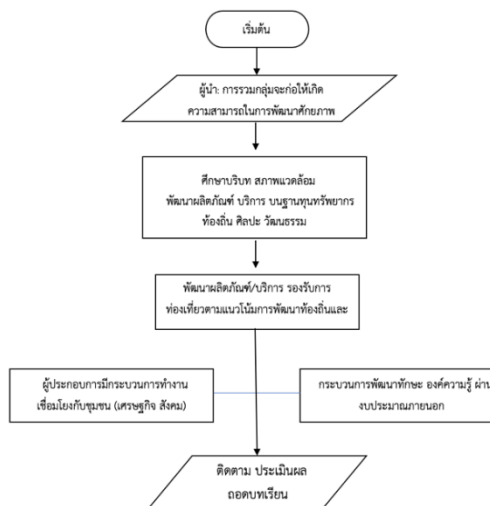
4. ผลการดำเนินงาน

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย หากผู้ประกอบการชุมชนเป็น การรวมกลุ่มกัน การรับฟังความคิดเห็นแบบมีส่วนร่วมของผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญ รองลงมาคือการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และการเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบที่เหลือใช้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย กับการความต้องการของตลาด และการออกแบบช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาผู้นำชุมชนต้นแบบที่มีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์สามารถดำเนินการผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการองค์กร การสร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การพัฒนาผู้นำชุมชนควรเน้นที่การส่งเสริมวิสัยทัศน์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการสร้างเครือข่ายสนับสนุนที่แข็งแกร่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้นำชุมชน กระบวนการพัฒนาประกอบด้วย การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ เช่น การจัดการองค์กร การสร้างแรงบันดาลใจ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการสร้างความเชื่อมั่นในชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนต้นแบบที่มีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ การสร้างเครือข่ายสนับสนุน การสร้างเครือข่ายสนับสนุนที่แข็งแกร่ง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค โดยการเชื่อมโยงกับองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการดำเนินงานและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน การส่งเสริม

และพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและผู้นำชุมชนในตำบลสันโป่งสามารถทำได้โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาทักษะและความรู้ผ่านการฝึกอบรม การใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างเครือข่ายสนับสนุนที่แข็งแกร่ง นอกจากนี้ การพัฒนาอบสนองความต้องการของตลาดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจชุมชน

จากกระบวนการพัฒนาผู้ประกอบการจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการบ้านสันโป่ง คณะวิจัยนำมาเป็นแนวทางพัฒนาแนวทางส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการส่งเสริม พัฒนา ผู้ประกอบการในพื้นที่ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ผู้นำมีกรอบความคิด (Mindset) ที่ดี มีมุมมองใส่ใจประเด็นด้านสังคม 2) ปัจจัยด้านทุนทรัพยากรในพื้นที่ การผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น 3) ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีกระบวนการรวมกลุ่มอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกผู้ประกอบการหรือคนที่สนใจทำงานร่วมกัน วิธีการสื่อสาร เปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเปิดเผย และการแบ่งหน้าที่(ตามความถนัด) อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตได้ว่าทุกปัจจัยจะมีความเชื่อมโยงกับสังคมหรือชุมชน ทั้งด้านการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ส่งเสริมสนับสนุนบริบทพื้นที่ รวมถึงการให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงรายละเอียดแนวทางส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น ดังนี้

รูปที่ 1 แนวทางส่งเสริม พัฒนา ศักยภาพการ
แข่งขันผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับ
เศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะประเด็นของการ
เพิ่ม ทักษะที่ทำให้ผู้ประกอบการในชุมชนประสบ
ความสำเร็จ ทักษะอาชีพที่จะเข้ามารองรับทักษะต่างๆ
ทักษะอาชีพ ทักษะด้านการเรียนรู้ใหม่ใหม่ทักษะในเรื่อง
ของการจัดการบริหารในด้านของการจัดการระบบใช้ชีวิต
ของตัวเองการเป็นผู้ประกอบการที่ดีและอีกอย่างหนึ่งการ
จัดการบริหารของการเงิน ถึงแม้จะหาเงินเก่งแค่ไหน แต่
ถ้าเราไม่สามารถบริหารการเงินของเราได้มันก็ไม่ประสบ
ความสำเร็จ ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ แนวคิด ความคิดสร้างสรรค์
และเป้าหมาย ผู้ประกอบการที่ดีมักกำหนดเป้าหมาย และ
คอยตั้งคำถามต่าง ๆ ตลอดเวลา เช่น วิสัยทัศน์สำหรับ
การทำธุรกิจคืออะไร ทำไมถึงอยากเป็นผู้ประกอบการ
หากสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ได้ก็จะมีโอกาสประสบ
ความสำเร็จ มากขึ้น

2. มีความมุ่งมั่น อุตสาหะ และอดทน หากเคย
ล้มเหลวมาแล้ว สิ่งเหล่านี้จะทำให้ธุรกิจสามารถลุกขึ้นได้
อีกครั้ง เป็นคนที่มีความพยายาม และสามารถหาหนทาง
ในการแก้ไขปัญหา ได้สำเร็จ เพราะหากกลัวความล้มเหลว
ก็ไม่สามารถประสบความสำเร็จได้เลย

3. ลงมือทำ และเรียนรู้วิธีการตัดสินใจ ถ้า
หากคุณลงมือทำและประสบความสำเร็จ นั่นหมายความว่า
ว่าคุณกำลังมาถูกทางแล้ว และหากคุณสามารถรับผิดชอบ

การตัดสินใจได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือการ
ใช้ชีวิตประจำวัน ก็จะทำให้คุณมีโอกาสประสบ
ความสำเร็จมากขึ้น

4. มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และ
ยืดหยุ่น ผู้ประกอบการมักจะเป็นเหมือนนักประดิษฐ์ ที่จะ
คอยผลักดันการก้าวข้ามขีดจำกัดต่าง ๆ แบบไม่มีข้อจำกัด
และสามารถทำให้ความคิดริเริ่มเป็นจริงขึ้นมาได้ และยัง
สามารถปรับเปลี่ยนและปรับปรุงไปพร้อม ๆ กันได้ด้วย
นอกจากนี้ การมีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการยัง
ช่วยจัดการกับปัญหาความตึงเครียด และปรับให้เข้ากับ
สถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เสมอ และยังช่วยสร้างข้อได้เปรียบ
ในตลาดได้อีกด้วย

5. ไม่กลัวที่จะท้าทาย และกล้าที่จะยอมรับ
ความเสี่ยง หากคุณตัดสินใจที่จะทำธุรกิจของตัวเอง มี
ความเป็นไปได้สูงที่ช่วงแรกจะมีผลกำไรต่ำ เพื่อเริ่มต้น
ธุรกิจจึงต้องกล้าที่จะท้าทาย และแบกรับความเสี่ยง และ
ออกจาก Comfort Zone แต่ต้องระมัดระวังไม่ให้ธุรกิจ
ต้องเสี่ยงโดยไม่คิดมาก่อน จึงต้องวิเคราะห์สถานการณ์
และโอกาสเพื่อที่จะคว้าน้ำก่อนเสมอ

6. มีความต้องการที่จะเรียนรู้ และอยากรู้อยากเห็น
ผู้ประกอบการต้องมีความต้องการที่จะเรียนรู้
เสมอ และท้าทายความคิดของตัวเอง เพื่อที่จะค้นหา
ไอเดียต่างๆ และเลือกหาสินค้าใหม่ๆ และกล้าที่จะก้าว
ข้ามความกลัว และค้นหาสิ่งต่างๆ เพื่อให้ธุรกิจเติบโตมาก
ขึ้น

7. มีความกระตือรือร้น การเริ่มต้นธุรกิจเป็น
เรื่องที่ซับซ้อน และมีอุปสรรคมากมาย การมีความ
หลงใหล และมีความกระตือรือร้นจะเป็นแรงผลักดันที่ทำให้
คุณสามารถขับเคลื่อนธุรกิจ และทำให้คุณประสบ
ความสำเร็จ ไปพร้อมๆกับการทำงานที่ดี มีความสุข และ
ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ

8. มองการณ์ไกลแต่เริ่มต้นจากสิ่งเล็ก ๆ คุณ
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจินตนาการถึงการประสบความสำเร็จที่
ยิ่งใหญ่ ถ้าหากคุณคิดว่าเป็นไปไม่ได้ ธุรกิจจะไม่มีทางเข้าถึง
จุดสูงสุดของการประสบความสำเร็จ และจำเป็นอย่างยิ่งต้องมี
ความทะเยอทะยาน แสวงหาเป้าหมายใหม่ ๆ เสมอ ถึงแม้
การเริ่มต้นจะไม่ได้ง่ายเสมอไป แต่การเริ่มต้นธุรกิจมักจะมี
ยืดเยื้อเป็นเวลานาน และต้องทำสิ่งต่าง ๆ มากมาย โดย

ใช้เพียงสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ค่อย ๆ เติบโต และเรียนรู้จากข้อผิดพลาดไปเรื่อย ๆ

9. สามารถทำงานเป็นทีม และมอบหมายงานได้ ในระหว่างการทำธุรกิจ คุณจะต้องค้นหาทักษะที่ดี และมอบหมายงานให้แก่ทีมงานได้ และสามารถเลือกมอบหมายงานให้เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน พนักงาน คู่ค้า และผู้ให้บริการ และต้องมองเห็นถึงภาพรวมการทำงาน คอยติดตาม และสนใจให้พวกเขารู้สึกอยากเติบโตไปพร้อมกับธุรกิจของคุณ

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย ส่งเสริมและพัฒนาชุมชนเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่นสามารถอภิปรายผลดังนี้ แนวทางการ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพการแข่งขันผู้ประกอบการระดับชุมชนเชิงสร้างสรรค์รองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ระดับท้องถิ่น การรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเป็นแนวทางการยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการที่มีผลต่อการผลกระทบเชิงบวกของสังคมหรือชุมชนได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของบุญโชค บุญมี และธรรมา โรจนตระกูล (2564) อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ประกอบการควรมีการออกแบบหรือหากิจกรรมควบคู่กับการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งทำให้คนในชุมชนให้การยอมรับและส่งเสริมหรือสนับสนุน เมื่อมีการรวมกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อความยั่งยืนหรือขีดความสามารถของผู้ประกอบการคือปัจจัยด้านผู้นำสอดคล้องกับผลการศึกษาของพัทธมน ธุระธรรมานนท์ (2564) และ ทิบัติ ทัพพรหมณ์ และธีระวัฒน์ จันทิก (2560) คุณลักษณะของผู้ประกอบการ และการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจได้ โดยเฉพาะผู้นำกลุ่ม ด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเป็นอัตลักษณ์จากทุนทรัพยากรศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นสอดคล้องกับศุภชัย เหมือนโพธิ์ (2559) การนำวัตถุดิบภายในชุมชนที่เหลือจากการจำหน่ายมาแปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ศักยภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือการมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่ม มีกฎระเบียบ แบ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนอีกทั้งมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน ส่งผลให้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ดำเนินงานบรรลุเป้าประสงค์ของงานวิจัย ด้วยการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภายใน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สถาบันวิจัยและพัฒนา คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ หน่วยงานภายนอก ได้แก่ คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ประกอบการในพื้นที่ คณะวิจัยขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

7. บรรณานุกรม

เทศบาลตำบลสันโป่ง. (2020). แผนพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตำบลสันโป่ง. รายงานประจำปีเทศบาลตำบลสันโป่ง, 20-35.

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. (2561). กระบวนทัศน์กระแสทางเลือก: ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในสังคมไทย. Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 411-427.

ทักษญา สง่าโยธิน. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน. วารสารวิทยาลัยพัฒนศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 12(2), 11-25.

ธัญญรัตน์ พรหมสุทธิ และคณะ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคประเทศไทย 4.0. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 10(1), 228-243.

นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์, รังสรรค์ สิงห์เลิศ, สมสงวน ปัสสาโก. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร.ปีที่ 4(ฉบับ 2)

- Howkins, J. (2001). *The Creative Economy: How People Make Money from Ideas*. Penguin.
- Kotler, P. (1997). Marketing Management: Analysis, planning, implementation and control, (9thed.). New Jersey: A Simon & Schuster Company.
- Kotler, P. (2003). Marketing management. (11thed.). New Jersey: Pearson Education.
- Kotas, M. (2015). Key success factors for social services organizations in Poland. *Management*, 19(2), 122-135.
- Nanyarath Niyompong. (2017). Creative Economy: Concepts and Applications. *Journal of Cultural Economics*, 41(2), 123-135.
- Pannita Mitpakdee. (2018). National Strategy for Enhancing Competitive Advantage through Creative Economy. *Thailand Journal of Public Policy*, 5(1), 45-60.
- UNESCO. (2020). *The Impact of the COVID-19 Pandemic on the Creative Economy*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.